

REIS NAAR FRANKENLAND MET DE VERENIGING VRIENDEN VAN HET GEMEENTEMUSEUM HELMOND.

30 september tot en met 5 oktober 2007.

32 deelnemers

Touroperator Betuwe Express Specials – Herveld.

Chauffeur eerste drie dagen : Michel Elings,

Chauffeur laatste drie dagen: Hans Frederiks

Zondag 30 september 2007

De bus reed keurig netjes om tien over half acht voor en de meeste reisdeelnemers waren toen ook al aanwezig. Het inladen van de bagage was dan ook nog al eens snel voor elkaar en zo konden we al vóór achten vertrekken. Heerlijk toch als iedereen ruim op tijd is.

Was het de afgelopen dagen somber en nat geweest, nu beloofde het een mooie dag te worden.

Wenn Engeln reisen....

We reden deels over de linksrheinische Autobahn en maakten onze eerste stop bij Raststätte Brohltal West. Na deze onderbreking vervolgden we onze reis over de A.61 tot Koblenz en daar verder over de A.48 en de A.3 naar **Frankfurt am Main**. In de Berliner Strasse, nabij het oude centrum konden we de bus parkeren en was het restaurant voor de lunch: "Zum Schwarzen Stern" aan de Römerberg 6, op loopafstand. Daar stonden in een voor ons speciaal gereserveerd zaaltje, keurig gedekte tafels klaar, met daarop heerlijke luxe halve broodjes. Na zo'n busrit van circa 350 km lieten we ons zo'n broodmaaltijd wel smaken.

Vanuit het restaurant gingen we daarna te voet naar het Museum für Moderne Kunst, waar de bijzondere fototentoonstelling "An American Index of the Hidden and Unfamiliar" van de vrouwelijke Amerikaanse kunstfotograaf Taryn Simon (1975) te zien was. Bij het begin van de expositie was de volgende ontboezeming van Salman Rushdie te lezen:

"Ik ben iedereen dankbaar, die het onmogelijke volbrengt en mij daar een afbeelding van maakt. Dan hoef ik het namelijk niet te doen en weet ik toch hoe het was. Zo is dankbaarheid het eerste gevoel, dat mij overkomt bij de aanblik van vele van deze buitengewone foto's, (direct gevolgd door een vleugje jaloezie. Een saluut van achter de schrijftafel aan de vrouw van de daad.)"

Deze tentoonstelling was zeer zeker de moeite waard.

Op de eerste en tweede verdieping van dit architectonisch aantrekkelijke museum, waren af en toe kunstobjecten te zien, die mij minder konden bekoren, hoewel ik het soms knap vond van de kunstenaar, dat hij of zij ze ten gelde heeft weten te maken.

De fotoserie over drugsverslaafden (niet van Taryn Simon) was indrukwekkend, alleen al door het onderwerp.

Het was prachtig weer en velen van ons benutten de nog beschikbare tijd in Frankfurt, om op het terras vóór het museum met een drankje na te genieten. Frankfurt was een leuke onderbreking van de reis gebleken.

Om 4 uur 's middags verlieten we Frankfurt, ook wel bijgenaamd "Bankfurt", "Mainhatten" of "Chicago am Main", om het laatste gedeelte van de heenreis af te leggen. Tegen zessen waren we in **Geiselwind** in Landhotel Krone en nadat men zich had geïnstalleerd, vond men al gauw de weg naar de bar voor een aperitief, dat vaak uit Frankenwein bestond.

Omdat men moest improviseren in verband met een golfmanifestatie, kregen wij deze eerste avond het diner geserveerd in de patronaatachtige congreszaal. Het eigenlijke restaurant was bezet i.v.m. de uitreiking van de cup van een golftoernooi. Na het avondeten vertoefden de meesten ook nog een tijdje in de bar, voordat ze naar bed gingen.

Maandag 1 oktober 2007

Bij het ontwaken was het nevelig, maar het beloofde een mooie zonnige dag te worden en dat werd het ook. Het ontbijtbuffet was uit de kunst en er werd gretig gebruik van gemaakt.

Om kwart over acht vertrok de bus naar **Bamberg** en toen we daar tegen half tien de bus parkeerden bij de Konzert- und Kongresshalle, stonden onze twee vrouwelijke stadsgidsen al op ons te wachten. Het gezelschap was opgedeeld in twee groepen. Onze groep had Hiltrud Potrykus als gids en met haar hadden we het werkelijk getroffen. Ze sprak duidelijk en gaf goede uitleg over de geschiedenis van de stad Bamberg en haar bezienswaardigheden, zonder ons te overladen met jaartallen. Bamberg, een universiteitsstad met slechts 5% oorlogschade, heeft circa 70.000 inwoners en 8000 studenten. De stad is 800 jaar als vorsten-aartsbisdom in handen van de geestelijkheid geweest.

Het is een typische onderwijs en beambtenstad, met maar liefst 11 gymnasiums, elk gespecialiseerd in een andere studierichting. Bamberg heeft als sinds 1798 een "Krankenhaus". Het oorspronkelijke gebouw staat er nog en werd een aantal jaren geleden omgebouwd tot Novotel.

Toen Bamberg 10.000 inwoners had, waren er 65 brouwerijen, nu nog 10. Deze brouwerijen, vaak in particulier bezit, hebben meestal een uithangbord met een zespuntige ster; het teken dat men het recht heeft bier te brouwen.

In Bamberg werd vroeger ook zijde gefabriceerd. Vóór wereldoorlog II had men een groot aantal moerbeibomen voor de zijdeproductie en deze zijde werd tijdens de oorlog gebruikt voor parachutes. Na de oorlog heeft men de zijderupsteelt verwaarloosd en nu zijn er nog slechts enkele moerbeibomen als curiositeit.

Toen we langs de oever van de linkerarm van de Regnitz liepen, keken we op prachtige vakwerkhuisen aan de overkant. Dit deel noemt men wel "klein Venedig". In de tijd van de barok golden vakwerkhuisen als een teken van armoede en werden deze "gebarokiseerd" om het vakwerk te verstoppen. Langs de oever hadden we ook een prachtig zicht op de St. Michaelskirche en de Dom.

We kwamen bij de Grüner Markt, waaraan de voormalige St. Ignatius ligt, een typische barokke Jezuïetenkerk, die nu St. Martin heet. Ze heeft een nieuw altaar, uit één blok steen gehouwen, dat een deel van de mantel van St. Martinus moet voorstellen. De koepel die in deze kerk te zien is, is een trompe-l'oeil, in 1690 geschilderd door Francesco Martini. Op deze Grüner Markt een drinkwaterbron met een beeldje van een marktvrouw, "Humsara" genoemd. Vroeger werd de Neptunesbron als zodanig gebruikt. Onder deze naam kent trouwens geen enkele Bamberger (ook wel Zwiebeltrager genoemd) deze fontein, want die wordt hier de "Gabelmannbrunne" genoemd.

We kwamen voorts bij het Altes Rathaus, gebouwd op een eilandje in de rivier de Regnitz. Het is een vreemd complex van drie zeer verschillende delen: een tamelijk conventioneel 18^e-eeuws deel met kleurrijke fresco's, een barokke toren die wordt doorboord door de weg over de brug en een vakwerkhuisje dat gevaarlijk boven de ruisende stroom hangt.

Bij de haven een modern beeld uit 1987 van Igor Mitoraj, genaamd "Centorione I". In het woongebied stonden vroeger "Gerberhäuser", waarin toen de leerlooiers woonden, dicht bij het water.

Via steile straten en trappen kwamen we in het hoger gelegen stadsdeel op de glooiende, met keien geplaveide Domplatz, een ware openbaring. Aan het plein liggen de glorieuze Dom, het laatmiddeleeuwse paleis Alte Hofhaltung en de laat 17^e, vroeg 18^e-eeuwse Neue Residenz.

Tegenover de kathedraal op de Domplatz, de Alte Hofhaltung, ooit als keizerlijk paleis gebouwd, later gebruikt als bisschoppelijke residentie. Dit gebouw heeft de trappen aan de buitenkant. Verder aan dit plein de Neue Residenz, waarvan door geldgebrek slechts twee vleugels zijn voltooid. Het gebouw heeft prachtige staatsiezen en herbergt nu de Nationale Galerie.

De oude Hofgarten, nu Rosengarten genoemd, heeft behalve vele rozenstruiken, mooie Rococobeelden en biedt een indrukwekkend uitzicht over de stad Bamberg. De doorgang bij de Neue Residenz, de z.g. koetsendoorgang, heeft een bestrating van dennenhout (Kiefernholz), die een geluiddempende werking had.

De bouw van de Dom, de derde kathedraal op deze plek, nadat de eerste twee waren afgebrand, duurde bijna de hele 13 eeuw. In die periode veranderde de heersende Romaanse stijl in gotisch, zonder dat die invloed had op de algehele harmonie van het gebouw. Typisch is, dat het hoofdaltaar naar het westen is gericht. In 1835 vond een stijlreiniging plaats, waardoor nagenoeg alle kleur verdween. Het orgel heeft maar liefst 7000 pijpen.

Binnen in de kerk enkele topstukken van middeleeuwse beeldhouwkunst. Het allerbekendst is de Bamberger Reiter, een edele figuur te paard, die alle deugden van de middeleeuwse Duitse ridderlijkheid in zich verenigd heeft. Verder de tombes van Keizer Hendrik II en Keizerin Kunigund, gemaakt door Tilman Riemenschneider (1460-1531). Andere opvallende beeldhouwwerken zijn de vrouwenfiguren, die de triomferende Kerk (Ecclesia) en het misleide jodaisme (de geblinddoekte Synagoge) voorstellen en het schitterende Weihnachtsaltar, uit lindehout, het laatste grote werk

van Veit Stoss. Na de rondleiding door de Dom, namen we afscheid van onze gids en waaierde het gezelschap uit over de stad voor de lunch.

's Middags stond een bezoek aan de tentoonstelling "Kaiser's Räume – Kaiser's Träume" in de Neue Residenz op het programma, een interessante tentoonstelling over de Duitse geschiedenis met aan het einde een bezoek aan de met fresco's versierde Kaisersaal met o.a. beeltenissen van 16 Duitse keizers en aan de ruimtes waar men kon zien hoe de restauratiewerkzaamheden worden verricht.

Vanaf de Domplatz gingen we te voet terug naar de bus. Tijdens deze voettocht had Marja een ongelukje, wat toch nog meer gevolgen had, dan we oorspronkelijk dachten.

De weg terug naar Geiselwind ging over de mooie B.22 en werd nog onderbroken voor een bezoek aan de immens grote cisterciënzer kloosterkerk in **Ebrach**.

Het diner in het hotel werd nu geserveerd in het veel gezelliger aandoende restaurant.

Een mooie dag, waartoe zeer zeker ook het mooie weer had bijgedragen.

Dinsdag 2 oktober 2007

Om half negen vertrok de bus naar **Würzburg**, voor een uitgebreid bezoek aan deze barokke stad, met ongeveer 131.500 inwoners, waar in 1895 de fysicus Wilhelm Konrad Röntgen het geheim van de naar hem genoemde röntgenstralen ontdekte. In 2004 vierde Würzburg zijn 1300-jarig bestaan.

Al in 1147 werd Würzburg genoemd als een stad met een Joodse Gemeente, die bloeitijden kende in de 12^e en de 13^e eeuw. In de jaren 1298, 1336/1337 en 1349 kwam het tot een pogrom tegen de joodse inwoners. Rond 1900 was de absolute bloeitijd met circa 2500 leden. In 1941 werd met de deportatie begonnen en in 1943 hield de Joodse Gemeente op te bestaan. Na de oorlog begon weer de opbouw en in 1970 werd de Neue Synagoge gebouwd. Op 23 Oktober 2006 werd na een bouwtijd van vijf jaar het nieuwe Joodse Gemeente en Cultuurcentrum geopend, dat de naam draagt "Shalom Europa".

Ons hele gezelschap begon o.l.v. de oorspronkelijk uit Venlo afkomstige Anna Verstappen aan de stadswandeling. De geschiedenis van deze oude universiteitsstad begon in de 8^e eeuw, toen een kerk werd gebouwd bovenop het gebeente van de Ierse missionaris St. Kilian, die hier werd gemarteld toen hij in conflict kwam met de lokale heerser. Nadat de prins-bisschoppen zo'n 500 jaar in fort Marienberg hoog op de westoever van de Main hadden gewoond, wilden ze een groter verblijf. De virtuoze architect Balthasar Neuman bouwde in hun opdracht, in de periode tussen 1720 en 1744 de schitterende Residenz, een van Duitslands mooiste barokgebouwen. Vanaf de Residenz hadden ze het zicht op de vesting Marienberg. Het indrukwekkende trappenhuis van deze Residenz bevat de grootste plafondschildering ter wereld, een werk van de Venetiaanse kunstenaar Giovanni Battista Tiepolo.

Naast de Residenz de Hofkirche, waarmee Neumann opnieuw zijn meesterschap bewees. Omdat

het licht slechts van één zijde kan binnenvallen, plaatste hij de ramen schuin, waardoor de schitterende barokke inrichting zonder hulp van kunstlicht bezichtigd kan worden. Ook de Hofkirche heeft op de zijaltaren twee schilderijen van Giovanni Battista Tiepolo (1696-1770). Onder de bisschop Adam Friedrich von Seinsheim werd de Hofgarten aangelegd. Deze Hofgarten heeft terrassen, bastions een organgerie en verder beelden van de Würzburgse beeldhouwer Peter Wagner. De smeedijzeren rococo-toegangshekken tot de tuinen zijn van de hand van J. Georg Oegg.

De Dom van Würzburg, die ten westen van de Residenz ligt, is Romaans, maar werd in 1945 nagenoeg geheel verwoest en vervolgens herbouwd. In deze kathedraal zijn graven van de Schönborns, de extravagante prins-bisschoppen en verder de tegen de pijlers geplaatste epitafen van rood marmer die T. Riemenschneider voor Rudolf von Scherrenberg en Lorenz von Bibra maakte. Andere werken van deze kunstenaar zijn de beelden van Christus Salvator, St. Andreas en St. Petrus. De preekstoel is van de beroemde beeldhouwer M. Kern en is gemaakt in 1750-1752, terwijl het Maria-altaar met een Mariabeeld uit de school van Riemenschneider is.

Modern zijn de verschillende bronzen portalen, en het altaar in het koor, een werk van

Schilling, waarin het schrijn van de drie Frankische heiligen is opgenomen.

Typisch in deze katholieke dom is ook de joodse kandelaar, de menora, geschonken door een joodse kunstenaar. Het grote orgel heeft Spaanse trompetten.

Het aan de Dom aangrenzende Neumünster is een Romaanse basiliek die na 1710 in barokstijl verbouwd werd en de laatste rustplaats is van de heilige Kilian, patroon van Würzburg.

We vervolgden onze stadswandeling en gingen eerst naar het Lusamgärtchen, waar een tombe is, waarin volgens de Würzburgers voor 99% zeker de minstreel Walther von der Vogelweide te rusten ligt. Deze plek is erg geliefd bij mensen met amoureuze neigingen, die zelfs brieven achterlaten.

Na het Lusamgärtchen liepen we naar de Marktplatz, die opgesierd wordt door de krullen van het herbouwde rococohuis, dat bekend staat als het Haus zum Falken (1751) en waarin nu het V.V.V.kantoor gevestigd is. Daarna liepen we naar de rood/witte Marienkapelle, door de burgers, achter de rug van de geestelijkheid om, zelf gebouwd. Daarom is deze kerk, ondanks haar afmetingen, nooit een parochiekerk geworden en altijd "Kapelle" blijven heten. Met de bouw van deze kerk is men in 1377 begonnen en deze zou bijna honderd jaar duren. De toren was pas in 1479 voltooid en in 1857 veranderd naar het voorbeeld van de Frauenkirche in Esslingen. Als hoogtepunt van de laatgotische kunst is de figurale versiering van het exterieur. Adam en Eva, twee kopieën van beelden van T. Riemenschneider, sieren het bruidsporthal. Ook de 14 andere beelden van Riemenschneider, aan de steunberen, daterend uit 1500-1506, zijn vervangen door kopieën.

Onze stadswandeling eindigde in de Gressengasse bij Hof zum Stachel, met als uithangbord van glas en metaal, een "Stachel", een oud wapen, dat wij "goedendag" of "morgenster" zouden noemen. In de Weingarten van dit oude wijnhuis vertelde Anna Verstappen, dat vrouwen vroeger teveel wijn dronken en dat er daarop een wet

werd uitgevaardigd, die bepaalde dat vrouwen vóór twaalf uur 's middags geen wijn mochten drinken en verder hooguit 3 liter per dag.

Na onze gids te hebben bedankt, ging ieder zijns weegs om in het regenachtige Würzburg een plek te vinden om te lunchen, wat in het oude centrum niet moeilijk was.

Om half twee bracht de bus ons naar de vesting Marienberg, een middeleeuws kasteel, de eerste residentie van de prins-bisschoppen, dat later werd uitgebreid tot een renaissancepaleis, voordat ze naar de Residenz verhuisden. In dit vestingslot is, in het Zeughaus, het Mainfränkische Museum gevestigd, dat voor 's middags op het programma stond. Dit museum heeft een voortreffelijke verzameling Frankische kunstwerken, waaronder de wereldberoemde plastieken van Tilman Riemenschneider.

Vlak voor het bezoek aan dit museum kreeg onze chauffeur Michel Elings te horen, dat hij

's avonds zou worden afgelost door zijn collega Hans Frederiks en terug naar Nederland moest reizen vanwege familieomstandigheden en even later kreeg ik een telefoontje, dat Rina en ik de reis ook moesten afbreken wegens het overlijden van mijn broer.

We hebben toch allen tezamen de boottocht van Würzburg naar Veithöchsheim gemaakt, voordat we weer naar het hotel vertrokken. Onderweg werd Michel Elings bedankt namens de groep en het leidersstokje overgedragen aan Siem Ruster. Michel en wij vertrokken 's avonds om half tien naar Nederland.

De rest van het verslag is van de hand van Marja Ruster, die ik erg dankbaar ben, dat zij dit op zich heeft willen nemen.

Leo van Tilburg.

Woensdag 3 oktober 2007

Vandaag is het een nationale feestdag: "de herdenking van de eenwording van Duitsland". Maar onze feeststemming was ver te zoeken, omdat Leo en Rina van Tilburg en onze chauffeur Michel naar huis waren vertrokken wegens sterfgevallen.

Als vervanger voor Michel was Hans Frederiks gekomen, om het stuur over te nemen. Hij bracht ons naar **Nürnberg**, met ruim 500.000 inwoners de tweede grootste stad van Beieren. Daar werden we ontvangen door de gidsen Martina Ebard en Marion Bongarden, voor een stadswandeling. We kregen een rondleiding door de Altstadt. Deze is in de tweede wereldoorlog voor 90% verwoest, maar intussen weer helemaal gerenoveerd. Alle moderne gebouwen zijn buiten de stadsmuren. (Onze gids vond dat de verwoesting de eigen schuld was van de nazi-regering; "die hadden gewoon eerder op moeten houden, want ze wisten dat het een verloren zaak was". Dit heb ik nog nooit eerder uit een Duitse mond gehoord!).

De eerste geschiedenis gaat terug tot 1050. Toen werd de eerste burcht gebouwd en versterkt tot een vesting met 5 meter dikke muren en een omtrek van 5 km.

Nürnberg was een bloeiende handelsstad met pleinen en mooie huizen aan het water. In de middeleeuwen hadden vakwerkhuzen allemaal een "Kohrlein", een

soort loggia, of erker op de eerste verdieping, meestal boven de voordeur. Nu zijn er nog maar 80 van zulke "kamertjes" over.

Als in die tijd de koning in de stad kwam om zijn zaken te behartigen, moest de burgerij zorgen, dat zijn "Kaiserburg" gemeubileerd werd, want de rest van het jaar stond die n.l. leeg.

We komen op de Platz am Tiergartnertor, een middeleeuws plein met vakwerkhuisen en het Albrecht Dürerhaus. Op dit plein staat de bekende haas van Dürer in brons.

Dan komen we bij de Pegnitz, de rivier die dwars door de Altstadt loopt en onbevaarbaar is, maar wel alle energie leverde voor de handwerkers in de stad.

Vandaar de vele watermolens. Over de Langer Turmbrücke (daar werden de misdadigers terechtgesteld) naar de Hauptmarkt. Daar staat de Schöner Brunnen uit de 14^e eeuw met 40 figuren op een piramide met een hekje waar een losse ring in hangt, die als je hem omdraait, al je wensen vervult. Dus werd er hevig "gedraaid".

Na de lunch naar het Albrecht Dürerhaus. We kregen daar een audio aangereikt, waarmee we door "zijn vrouw Agnes" rondgeleid werden. Een leuke manier om kennis te nemen van het leven met en voor een kunstenaar. Hij reisde veel en werkte hard. Zijn etsplaten worden nog steeds gebruikt en de afdrucken vonden dan ook gretig aftrek.

Via een mooie route bracht Hans ons weer terug naar het hotel voor het diner.

Donderdag 9 oktober 2007

Vandaag staat **Rothenburg ob der Tauber** en **Creglingen** op ons programma. Het regent, dus de beloofde mooie route is een beetje grijs en "dünstig", maar als we bij de Herrgottskirche in Creglingen arriveren, komt de zon voorzichtig te voorschijn. In de kerk staan 4 schitterende altaren, maar iedereen is stil van bewondering voor het Marienaltar von Tilman Riemenschneider, dat midden in de kerk staat, 9,20 meter hoog en 3,68 meter breed is. Dat iemand zo iets moois van hout kan maken, zo groots en toch zo verfijnd in details. Prachtig!

Waarom het altaar midden in de kerk staat, weet men niet zeker, maar de legende vertelt, dat een boer op deze plek een hostie vond. Daardoor werd dit een bedevaartsoord, eerst met alleen een stenen tafel, waar men later een kerk omheen heeft gebouwd.

Via de "Romantische Strasse" reden we naar Rothenburg ob der Tauber voor een stadswandeling. Het weer was intussen weer "engelenwaardig" geworden, zodat we deze mooie stad met 11.345 inwoners, op zijn voordeligst konden bekijken.

De eerste nederzetting stond al in 960 in het Tauberdal, maar door de komst in 1142 van koning Conrad, die op de heuvel een "Reichsburg" bouwde, groeide er een stad, die rond 1400 meer dan 6000 inwoners telde. In 1945 werd 40% verwoest, maar met giften uit de hele wereld, is alles weer in authentieke staat teruggebracht.

Via de Spitalurm wandelen we langs vakwerkhuisen en winkels, allemaal met mooie uithangkunstwerkjes van smeedijzer, waaraan je kunt zien welk vak er uitgeoefend wordt of wat er wordt verkocht. Het middeleeuwse Kriminalmuseum had op het binnenplaatsje enkele openbare strafwerktuigen, o.a. een schandpaal en een dompelkooi.

In de St. Jakobskirche heeft men een van de mooiste altaren van Tilman Riemenschneider in Zuid-Duitsland.

Op een terrasje genoten we van een lekkere lunch en daarna natuurlijk naar Käthe Wohlfahrt voor het Weihnachtgebeuren. Wereldberoemd in het Verre Oosten en je keek er inderdaad je ogen uit. Onvoorstelbaar wat daar allemaal te koop is om je huis in kerstsfeer te pimpen en dat het hele jaar door.

Weer terug in de bus, reed Hans ons via de Romantische Strasse weer naar het hotel. Onderweg stonden overal fruitbomen vol met appels en peren. Hans vertelde dat je die zo maar mocht plukken, want ze zijn van niemand. Hij vond een plekje om te stoppen en iedereen de bus uit, om appels ter vergaren onder het motto: "een appeltje voor de dorst is nooit weg".

Vanavond is het koffers pakken, maar eerst nog ons laatste diner in Hotel Krone, wat weer net als de andere dagen uitstekend was. Siem bedankte de "crew" voor de uitstekende gastvrijheid en service tijdens ons verblijf.

Vrijdag 5 oktober 2007

08.00 uur. Weer naar huis. Er is een spoorwegstaking, dus verwachten we veel files. Siem vestigt nog eens de aandacht op de limericks, waar de heer Jan v.d. Boogert op inhaakt en er een paar voordraagt, die hem zo te binnen schieten.

We zijn nog even gestopt om het uitzicht over het Moezeldal te bekijken. Verder naar Bonn, waar voor ons een lunch klaarstond in restaurant "Klein Petersberg".

Daarna naar de Bundeskunsthalle voor de tentoonstelling "Ägyptens versunkene Schätze". Een indrukwekkende tentoonstelling van de vondsten, ontdekt tijdens onderwater expeditie in de Nijldelta. Geweldig wat men daar gevonden heeft van Alexandrië en Heraklon. Het moet een el dorado voor archeologen zijn geweest, om hieraan mee te kunnen werken.

Op beeldpresentaties is te zien, hoe men te werk gaat om iets te vinden en vervolgens de enorme klus om het goed naar boven te krijgen; heel indrukwekkend. Ze hebben prachtige beelden en voorwerpen opgehaald, en zo veel!!! Hier had ik nog wel even willen blijven, maar helaas de klok tikte verder en we moesten op tijd in Velden zijn voor het slotdiner.

Het fileleed viel gelukkig mee, zodat we iets vóór 19.00 uur in het restaurant konden aanschuiven.

Johanna en Piet Maas wachtten daar op ons, om gezellig mee te eten.

Omdat we niet in een aparte ruimte zaten, werd besloten om de afscheidsceremonie op het plein in de bus te houden. Siem werd door Bets Joosen in het zonnetje gezet en natuurlijk ook de medecommissieleden voor de organisatie. Siem bedankte chauffeur Hans voor de prettige wijze en inzet om ons te begeleiden en veilig thuis te brengen. Nadat Johanna en Piet "van boord" waren gegaan, togen we naar het Helmondse, waar we circa 22.45 uur arriveerden.

Het was ondanks alle malheur toch een erg fijn en mooie reis.

Marja Ruster.